

Школска 2011/2012. година
ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
VIII РАЗРЕД

Шифра: _____

Поени

1.	Заокружи тврдње које се односе на порекло српског језика: а) Припада германској породици језика. б) Припада индоевропској породици језика. в) Настао је пре латинског језика. г) Развио се из прасловенског језика. д) Развио се из старословенског језика.	
2.	Упиши назив језика који недостаје у следећем низу: руски, белоруски, _____	
3.	Најстарија повеља на српском народном језику, Повеља Кулина бана, писана је а) ћирилицом, б) глагољицом, в) латиницом, г) босанчицом. Заокружи слово испред тачног одговора.	
4.	Колико је одредница (речи) имало прво издање Вуковог Српског рјечника? а) око 6.000, б) око 26.000, в) око 56.000, г) око 106.000. Заокружи слово испред тачног одговора.	
5.	Како се назива глас на основу чијих рефлекса се српски језик дели на екавски и ијекавски изговор? Назива се _____.	
6.	Повежи правилно линијама делове назива српских дијалеката: источно.....ресавски шумадијско-.....херцеговачки косовско-.....тимочки призренско-.....јужносанџачки зетско-.....војвођански	
7.	Подвуци реч у којој се двоуснени сонант налази поред безвучног двоусненог експлозива: права, мамбо, марва, време, прамац, рампа	
8.	Подвуци правилно написане речи: подстанар, подкровље, подшишан, подбрадак, подписан, подређен	
9.	Подвуци именичке заменице: Чини ми се вековима вук са овцом нешто има, Кад је види како пасе, вук напросто не зна за се.	
10.	Подвуци све речи у генитиву: Кад нисам у својој школи, мене моја душа боли, Нема оне дружине да делимо ужине.	
11.	Одреди какви су по виду следећи глаголи: сложити _____, слутити _____, сломити _____ слудити _____, сливати се _____, слинити _____	

12.	Одреди какви су по роду следећи глаголи: славити _____, сладити се _____, слегнути се _____, слетети _____, слистити _____.	
13.	Подвуци речи које се не могу мењати по падежима: близу, далек, теget, беба, ауто, околo, кћи, данас	
14.	У речи ПЛЕСАЧИЦА препознај: корен: _____ творбену основу: _____	
15.	Којим начином творбе је добијена подвучена реч у реченици: Заљубљено су се гледали. а) извођењем, б) слагањем, в) комбинованом творбом, г) претварањем. Заокружи слово испред тачног одговора.	
16.	Речи ништа и нешто илуструју појаву: а) хомонимије, б) синонимије, в) полисемије, г) антонимије.	
17.	Подвуци глаголску синтагму у реченици: Ратујући годинама, он је био давно навикао да се вози у битке, тако, у колима, без смисла и без разлога, у неком неизбежном реду.	
18.	Подвуци зависну реченицу и одреди којој врсти по значењу припада: Напуштао је офицере који су, певајући, јахали пред војском и невољно је седао у кола. Врста/значење: _____	
19.	Потенцијал може имати: а) само временско значење, б) само модално значење, в) и временско и модално значење. Заокружи слово испред тачног одговора.	
20.	Ком функционалном стилу припада следећа реченица: Када молекул хлорофила апсорбује светлост, његов електрон на спољној орбитали постаје побуђен, услед вишка енергије, па напушта молекул хлорофила. Припада _____ стилу.	

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

РЕШЕЊА:

1. б), г)
2. украјински
3. а)
4. б)
5. јат (Не признаје се ако је стављен само знак: ђ/љ)
6. источнохерцеговачки
шумадијско-војвођански
косовско-ресавски
призренско-тимочки
зетско-јужносанџачки
7. права, мамбо, марва, време, прамац, рампа
8. подстанар, подкровље, подшишан, подбрадак, подписан, подређен
9. Чини ми се вековима вук са овцом нешто има,
Кад је види како пасе, вук напросто не зна за се.
10. Кад нисам у својој школи, мене моја душа боли,
Нема оне дружине да делимо ужине.
11. сложити СВРШЕНИ, слутити НЕСВРШЕНИ, сломити СВРШЕНИ,
слудити СВРШЕНИ, сливати се НЕСВРШЕНИ, слинити НЕСВРШЕНИ
12. славити ПРЕЛАЗНИ, сладити се ПОВРАТНИ, слегнути се ПОВРАТНИ
слетети НЕПРЕЛАЗНИ, слистити ПРЕЛАЗНИ
13. близу, далек, тегет, беба, ауто, около, кћи, данас
14. плес-, плесач-
15. г)
16. г)
17. Синтагма: Ратујући годинама,
18. Напуштао је офицере који су, певајући, јахали пред војском и невољно је седао у кола.
Врста/значење: односна
19. в)
20. научном